

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၁၁၉)

သစ္စဒေသနာဓမ္မစင်္ကြာ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

အပိုင်း(၁)

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၄-ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလပြည့်ကျော် (၄)ရက်၊ ၂၀၁၀-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၃၀)ရက်၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန၊ ဇေယျသီရိဗိမာန်တော်အတွင်း ဆင်ယင်ကျင်းပ ပြုလုပ်သည့် ဓမ္မသဘင်အခမ်းအနားဝယ် မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ မင်္ဂလာဈေး အနန္တ(၅)ပါး ဦးထိပ်ထားလျက် ဘိုးဘွားမိဘများ နှင့် ဦးတင်စိုးတို့ အားရည်စူး၍ ဒေါ်လှခင်မိသားစု (ကိုကျော်သင်းဆေးဆိုင်) ၏ အမတ်ဒါန ဓမ္မဒါနအဖြစ်ဖြင့် ဟောကြားအပ်သော "သစ္စဒေသနာ ဓမ္မစကြာ" အပိုင်း(၁) တရားဒေသနာတော်။

‘သစ္စဒေသနာ ဓမ္မစကြာ’ဆိုတာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးတဲ့ နောက် ပထမဦးဆုံး ဟောကြားခဲ့တာဖြစ်တယ်။ အဦးဆုံးတရားဖြစ်သည့် အတွက် ‘တရားဦး’လို့ လည်း ခေါ်ကြတယ်။ ဓမ္မစကြာတရားမှာ တကယ့်ကိုမှန်ကန်တဲ့ , အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေသာ သိနိုင်တဲ့ သစ္စာတရားကိုဟောကြားခဲ့တာဖြစ်လို့ ‘သစ္စဒေသနာ ဓမ္မစကြာ’ဆိုရမယ်။ ဓမ်မစကြာဆိုတာ မြန်မာလူမျိုးတွေသိနေတဲ့ ဝေါဟာရဖြစ်တယ်။ တကယ်ပါဠိလိုကတော့ ‘ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန’သုတ်လို့ ဒီလိုခေါ်တယ်။ အဲဒါကို အတိုခေါ်တဲ့ အနေနဲ့ လူတွေရဲ့ နှုတ်ထဲမှာ ဓမ္မစကြာလို့ ပဲ ခေါ်ကြတယ်။

ရှေးဦးစွာ ‘ဓမ္မစက္က’သို့မဟုတ် ဗမာလိုပြောတော့ ‘ဓမ္မစကြာ’ ဒီမှာ ဓ

မ္မစက္က ဆိုတာ ဘာကိုပြောတာလဲ။ ဓမ္မစက္ကဆိုတာ သစ္စာ(၄)ပါးကိုသိတဲ့ ပဋိဝေဓဉာဏ်ရယ်။ သစ္စာ(၄)ပါးကို ထုတ်ဖော်ဟောကြားနိုင်တဲ့ ဒေသ နာဉာဏ်ရယ် ဒီဉာဏ်(၂)မျိုးကိုခေါ်တာ။ ဒီဉာဏ်(၂)မျိုးကို ဓမ္မစက္က လို့ ခေါ်တာ။ အဲတော့ ဓမ္မစက္ကဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သန္တာန်မှာ ရှိတဲ့ ဒီ ထူးခြားတဲ့ ဉာဏ်(၂)မျိုး။ ဘာဖြစ်လို့ ထူးခြားတုန်းဆိုရင် အမှန်တရားသိ ဖို့ ရာ ရှာဖေါ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ သစ္စာဆိုတာတွေ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ဒီအရိယသစ္စာဆိုတာကို မြတ်စွာဘုရားက ပထမဦးဆုံးတွေ့တယ်။ သိတယ်။ ပဋိဝေဓဉာဏ်နဲ့ ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် အမှန်တရားကိုတွေ့ရှိ တယ်။

လောကမှာ အမှန်တရားကို မတွေ့ဘူးဆိုလို့ ရှိရင် လမ်းမှားနေတဲ့ ပု ဂ္ဂိုလ်တွေ ထွက်ပေါက် မရနိုင်သလိုပဲ အမှန်တရားကိုရှာမတွေ့သည့် အ တွက်ကြောင့် အမှားတရားတွေထဲမှာ သံသရာလည် ပြီးတော့ နေကြရ တာပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး ။ ရှေးဦးစွာ အရိယသစ္စာ လို့ ပြောတဲ့ အမှန်တရားကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ စူးစမ်းလေ့လာခြင်းဖြင့် စပြီးတော့တွေ့တယ်။ အမှန်တရားဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဉာဏ်မှာ စတ င်ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အဲဒါကိုရည်ညွှန်းပြီးတော့ ‘ဓမ္မစက္က’။ ဓမ္မဆိုတာ သ စ္စာတရား၊ စက္ကဆိုတာ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာမှု လည်ပတ်မှုလို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ပဋိဝေဓဉာဏ်လို့ ခေါ်တဲ့ အမှန်တရားကို ထိုးထွင်း သိတဲ့ ဉာဏ်ကြီးဟာ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တယ်။

ဘယ်မှာ စတင် ဖြစ်ပေါ်လာသလဲလို့ ဆို မဟာဗောဓိပင် အပရာဇိတ ပ လ္လ င် ထ က် မှာ တရားဓမ္မ ဆင်ခြင်သုံးသပ် နှလုံးသွင်းရင်းနဲ့ ကဆုန်လပြည့်နေ့ညမှာ ထူးခြားတဲ့ အသိဉာဏ်ကြီး ရရှိလာတယ်။ အဲဒီ

အချိန်ကစပြီးတော့ အမှန်တရားကို မြတ်စွာဘုရား သိတယ်။ သိလို့ အဲဒီ အချိန်မှာ ဓမ္မစက္ကလို့ ခေါ်တဲ့ ပဋိဝေဓဉာဏ်တော်ကြီးကို မြတ်စွာဘုရား က စတင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မို့ အဲဒီအချိန်မှာ ဓမ္မစက္ကဆိုတဲ့ ပဋိ ဝေဓဉာဏ်ကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သန္တာန်မှာ လည်ပတ်ပြီး ဖြစ်ပေါ် နေပြီလို့ ဒီလိုပြောတာ။

မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်က ဒီသစ္စာ(၄)ပါး တရားတော်ကြီးကို ကိုယ် တိုင်ထိုးထွင်းပြီးတော့ သိထားတယ်။ အဲဒီသိပြီးတဲ့ အခါ သတ္တဝါတွေ နားလည်အောင် ဘယ်လိုဟောရမလဲလို့ ဆိုတဲ့ ဉာဏ်တစ်မျိုးပေါ်လာ တာ၊ သိတာနဲ့ ဟောတာနဲ့ က မတူတတ်ဘူး။ တချို့ကပြောတယ်လေ၊ သိတော့သိတယ်၊ မပြောပြတတ်ဘူးတဲ့ ။ တစ်ဖက်သားကိုနားလည် အောင် မပြောနိုင်ဘူး။ တချို့တွေ သိပ်တော်တယ်။ သူ့ဟာသူ အကုန်သိ နေတယ်။ သို့သော် ပြောပြစမ်းပါဆိုလို့ ရှိရင် ဘာက စပြောရမှန်းမသိ ဘူး။ အဲတော့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးက တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု မတူဘူးနော်။

အမှန်တရားကိုထိုးထွင်းသိတာက ပဋိဝေဓဉာဏ်။ အဲဒီအမှန်တရား ကို စကားလုံးတွေ တီထွင်ပြီးတော့ တခြားသတ္တဝါတွေ သိရှိနားလည်နိုင်အောင် ဟောတာကျတော့ "ဒေသနာဉာဏ်"လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ဒေသ နာဉာဏ်ကိုလည်း ပဲ ဓမ္မစက္ကလို့ ခေါ်တာ။

အဲဒီဒေသနာ ဉာဏ်တော်ကြီးက ဘယ်မှာ စတင်ပြီးတော့ လည်ပတ် လာသလဲလို့ ဆိုလို့ ရှိရင် ဗာရာဏသီပြည်နားက ဘေးမဲ့ပေးထားတဲ့ က္လ သိပတန တောကြီးထဲမှာ ဒေသနာဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဓမ္မစက္ကဟာ စတင်ပြီး တော့လည်ပတ်တယ်တဲ့ ။

ပဋိဝေဓဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဓမ္မစက္က လည်ပတ်တာက ဗုဒ္ဓဂယာမှာ ဗောဓိပ င်အောက်မှာ စတင်ခဲ့တယ်။ ဒေသနာဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဓမ္မစက္က စတင်လည်ပ

တံတာကတော့ ဗာရာဏသီ ဣသိပတန တောမှာ ဖြစ်တယ်။

ဗမာလူမျိုးတွေကတော့ ဣတိပနဆိုတဲ့ မူရင်းနာမည်ကိုဖျောက်ပြီး တော့ မိဂဒါဝုန် မိဂဒါဝုန်နဲ့ ခေါ်ကြတယ်။ တကယ်ကတော့ မိဂဒါဝုန်က နာမည် မဟုတ်ဘူး ။ မိဂဒါယဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ကြည့်ပြီးတော့ မိဂဒါဝုန်လို့ ခေါ်နေကြတာ။ နာမည် မဟုတ်ဘူး ။ နာမည်က ဣသိပတန။ အဲဒီ ဣသိပတနတောမှာ သားငှက်တိရစ္ဆာန်တွေကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းမလုပ်ရဘူးလို့ ဘုရင်က အမိန့်ထုတ်ပြီးတော့ ဘေးမဲ့ပေးထားလို့ "မိဂဒါယ"လို့ ခေါ်တာ။

အေး-မိဂလို့ ပြောတာနဲ့ တချို့ကလည်း ပဲ သမင်တွေပေါတဲ့ တောလို့ ဆိုကြတယ်။ (အခုတောင် သမင်တွေမွေးထားကြသေးတယ်) တကယ် ကတော့ မိဂဆိုတာ သမင်တွေတင်ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ သားငှက်တိ ရစ္ဆာန်တွေအားလုံးကို ရည်ညွှန်းတဲ့ သဘောပါ။ သမင်တွေချည်းပဲမဟုတ်ပါဘူး။ တောရှိရင် သမင်ကတော့ရှိမှာ ပေါ့နော်။ ဒါပေမဲ့ သမင်တစ်မျိုးတည်း မဟုတ်ဘူး လို့ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။ မိဂဆိုတာ သား ကောင်တွေအားလုံး ခြေ(ငှ)ချောင်းရှိတဲ့ သားကောင်တောအားလုံးကို မိဂလို့ ခေါ်တာ။ ခြင်္သေ့ကို မိဂရာဇာ လို့ သုံးတယ်။ သို့သော် ဘာပြန်တဲ့ အခါကျတော့ သမင်ပေါတဲ့ မိဂဒါဝုန်တောလို့ ပြန်တယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုပြန်တဲ့ အခါ Deer park လို့ ပြန်ကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ Deer park လို့ ပြန်လဲ ဆိုတော့ မိဂကိုသမင်လို့ အဓိပ္ပာယ်ယူဆပြီးတော့ ပြန်တဲ့ သဘောရှိတယ်။ တကယ်ပြန်သင့်တာ ကတော့ Sanctuary လို့ ပြန်သင့်တယ်ပေါ့။ မိဂဒါယဆိုတာ Sanctuary။ ဘေးမဲ့တော။ အဓိပ္ပာယ်က သားငှက်တိရစ္ဆာန်တွေ မဖမ်းရဘူး။ မပစ်ခတ်ရဘူး။ မသတ်ရဘူး။ ဘုရင်ကအမိန့်ထုတ်ပြီးတော့ ဘေးမဲ့ပေးထားတဲ့ တောဖြစ်လို့ Sanctuar

y ဘေးမဲ့တောလို့ ဒီလိုအဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ဒါလည်း ပဲ မှတ်သားစရာတစ်ခုပေါ့။

သို့သော် လူတွေရဲ့ နှုတ်ထဲမှာ တစ်ခုခုက တွင် သွားပြီဆိုလို့ ရှိရင် ထိုတွင် နေတာပဲ အတည်ဖြစ် ပြီးတော့ ပြောနေကြတယ်ပေါ့။ ဒါမျိုးကို စာပေကျမ်းဂန်မှာ အတိုင် ရူဠီလို့ ခေါ်တယ်။ လူတွေရဲ့ နှုတ်ထဲမှာ မိဂဒါဝုန် မိဂဒါဝုန်နဲ့ နှုတ်တက်သွားတော့ ပြင်လို့ မရတော့ဘူး။ တကယ်က မိဂဒါဝုန်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီထဲမှာ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်မှာ ဘေသကဠာဆိုတဲ့ တောကြီးကလည်း ပဲ မိဂဒါယပဲ၊ ခေမဆိုတဲ့ တောကြီးကလည်း ပဲ မိဂဒါယပဲ။ မိဂဒါယတောတွေက ဒီတစ်ခုတည်းရှိတာ မဟုတ်ဘူး ။ ဒါကြောင့် မို့လို့ မိဂဒါယ Sanctuary တောရဲ့ နာမည်က လူသိပတန။

အေး- ကောင်းပြီ၊ အဲဒီတောမှာ မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ပဉ္စဝဂ္ဂီ(၅)ဦးကို သစ္စဒေသနာကို ဟောကြားတယ်။ သစ္စာတရားဟောရုံတင်မကဘူး မြတ်စွာဘုရားက ဗုဒ္ဓဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံစကားလည်း ပြောကြားခဲ့တယ်။

အဲဒီတော့ ဓမ္မစကြာ သို့မဟုတ် ဓမ္မစက္က ဆိုတာ ဉာဏ်တော်(၂)ခု၊ ဉာဏ်တော်(၂)ခုဟာ ပဋိဝေဓဉာဏ်နဲ့ သိထားတဲ့ သစ္စာတရားကို ဒေသနာဉာဏ်ကိုအသုံးပြုပြီးတော့ ထုတ်ဖော်ရှင်းလင်း ဟောပြတယ်လို့ ဒီလိုအဓိပ္ပာယ်မှတ်ရမယ်။

အေး ဓမ္မစကြာ ဓမ္မစကြာဆိုတာ တချို့ကလည်း ပဲ လှည်းဘီးကြီးတွေကိုမြင်ပြီးတော့ ဓမ္မစကြာဆိုတာ အဲဒီလို စကြာကြီးလည်နေတာကြီးလို့ ဒီလို ထင်ယောင်ထင်မယ်နော်။ အမှန်ကတော့ စတင်ပြီးတော့ အသုံးချတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုပြောတာ။ စက္က

ဆိုတဲ့ စကားလုံးကိုက စစတိ ဘမတိတိ စက္ကံ လည်ပတ်ဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာတာ။ ဒေသနာဉာဏ်ကြီးကို စတင်လိုက်ပြီ၊ သစ္စာတရားကို ဒီနေ့က နေ့စပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဟောလိုက်တာ မရပ်မနား ဘယ်ထိအောင် ဟောသွားတုန်းဆိုလို့ ရှိရင် နောက်ဆုံးမှာ (၄၅)ဝါကာလ သက်တော်(၈၀)အရွယ်ရောက်လို့ ကုသိနာရုံ ညောင်စောင်းပေါ်မှာ ရောက်သည် အထိ သုဘဒ္ဒဆိုတဲ့ ပရမိဒ်ကြီးကို နောက်ဆုံးဟောခဲ့တာပဲ။ အဲဒီ ထိအောင် ဟောတယ်လို့ ပြောရမှာ ပဲ။

(၄၅)ဝါကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဟောဒီသစ္စာဒေသနာနဲ့ ဆက်နွယ်ရာ သတ္တဝါတွေရဲ့ အဇ္ဈာသယကိုကြည့်ပြီး ဟောတာရှိတယ်။ ကိုယ်တော်ရဲ့ အဇ္ဈာသဘကို ကြည့်ပြီးဟောတာရှိတယ်။ မေးခွန်းကိုဖြေတဲ့ အနေနဲ့ ဟောတာရှိတယ်။ အကြောင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိ ပေါ်လာလို့ ဟောတာရှိတယ်။ တရားဟောတာဟာ အကြောင်း(၄)မျိုး ရှိတယ်ပေါ့။

နံပါတ်(၁)အကြောင်းက အတ္တဇ္ဈာသယလို့ ခေါ်တယ်။ အတ္တ အဇ္ဈာသယ မိမိဆန္ဒအတိုင်း ဟောတာ၊ တစ်ခါတစ်ရံကျတော့ အေး- ဒီပရိသတ်ကို ဒီတရားဟောမှ ပဲလို့ ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ့်ဆန္ဒနဲ့ ကိုယ်ဟောလိုက်တာ၊ အဲဒါ အတ္တဇ္ဈာသယလို့ ခေါ်တယ်။ အေး တချို့သုတ္တန်ကျတော့ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်ဟောချင်လို့ ဟောတာ မဟုတ်ဘူး ။ ပရိသတ်ထဲမှာ ပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးရဲ့ အဇ္ဈာသယကို ကြည့်ပြီးဟောတာ၊ အဲဒါမျိုးကျတော့ ပရဇ္ဈာသယတဲ့ ၊ တစ်ခါတစ်ရံကျတော့ ပရိသတ်ထဲက နေပြီး မြတ်စွာဘုရားကို မေးခွန်းတွေမေးတယ်။ မေးတဲ့ အခါမှာ ဖြေကြားတဲ့ အနေနဲ့ ဟောတာကျတော့ ပုစ္ဆာဝသိက တဲ့ ။ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကြောင်းရပ်တစ်ခုခုကို အကြောင်းပြုပြီးတော့

ကိစ္စတစ်ခုခုကိုအကြောင်းပြုပြီးတော့ ဟောတာမျိုးကျတော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိက လို့ ခေါ်တယ်။ မြတ်စွာဘုရား တရားတော်တွေကို ဟောပြောဖို့ ရာအတွက် ဒီအကြောင်း(၄)မျိုးထဲက တစ်ခုခုတော့ ရှိတာပေါ့။

အခု ဒီနေရာမှာ သစ္စဒေသနာလို့ ဆိုတဲ့ နေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ အတ္တဇ္ဈာသယ အနေနဲ့ ဟောတယ်လို့ ဒီလိုပြောလို့ ရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုတော့ ပဉ္စဝဂ္ဂီလို့ ဆိုတဲ့ လူသား တရားနာမယ့်ပုဂ္ဂိုလ်(၅)ဦး၊ အဲဒီ(၅)ဦးကို အမှန်တရားဆိုတာ မကြားဖူးကြသေးဘူး။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်လည်း အရင်ကမကြားဖူးတဲ့ တရားပဲ။ အဲဒီရဲ့ အရင်ခေတ်က ပေါ်ကိုမပေါ်ခဲ့လို့ မကြားဖူးဘူး။ အဲဒီ မကြားဖူးတဲ့ တရားတွေကို အစဦးဆုံးထုတ်ဖော်ပြီးပြောတာ။ အသစ်အဆန်းတွေ့ရှိချက်ကို ဟောတာ။

ဒါကြောင့် မို့ ဓမ္မစကြာထဲမှာ ပါတယ်မဟုတ်လား။ ပုဗ္ဗေ အန နဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒီ လို့ ။ ပုဗ္ဗေ အန နဿုတေသု ဆိုတာ ဘယ်တုန်းကမှ မကြားခဲ့ဖူးဘူး။ ဘယ်သူ့ဆီကမှ သင်ခဲ့တာလည်း မရှိဘူး။ ဘယ်ဆရာကမှ လည်း ဒါမျိုးမဟောခဲ့ဖူးဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ ဘယ်သူ့ဆီကမှ ဒီတရားမျိုးကို မနာခဲ့ဖူးဘူး၊ ဘယ်သူ့ဆီကမှ လည်း သင်ယူခဲ့တာမရှိဘူး။ အဲဒီမကြားဖူးတဲ့ ၊ မသင်ဖူးတဲ့ တရားထူး တရားမြတ်တွေကို သိမြင်နိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်ဟာ တရားထူး တရားမြတ်တွေကိုသိတဲ့ မျက်စိအမြင် ပညာအသိဟာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုပြောတာ။

ဒါကြောင့် မို့ ဒေသနာဉာဏ်တော်ကြီးကို အသုံးပြုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီဓမ္မစကြာကို ဟောခဲ့တာ။ အဲဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို တစေ့တစောင်းကြည့် ကြည့်ကြရအောင်။ ဘယ်လော

က် ပင်ပန်းခဲယဉ်းစွာ ဒီတရားဓမ္မကို ရှာခဲ့ရသလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်သင့်တာပေါ့နော်။ အေး သာမန်အားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုလို့ ရှိရင် လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်လို့ ပါရမီပြည့်လာလို့ ဘုရားဖြစ်တယ်လို့ ပြောလို့ တော့ ရတာပေါ့။ ပါရမီပြည့်လို့ ဘုရားဖြစ်လာတာ သူ့ဟာသူဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘူး ။ နန်းတော်ထဲမှာ နန်းစည်းစိမ် ခံစားပြီးတော့ နေမယ်။ တောမထွက်ဘူး၊ တရားကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်အားထုတ်မှု မလုပ်ဘူးဆို မဖြစ်ဘူး။

အဲတော့ ဒီကနေ့ခေတ်လူတွေဟာ အသိဉာဏ်ရှိရက်သားနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာမဖြစ်ကြသလဲဆို မလုပ်ကြလို့ မဖြစ်ကြတာ။ အမှန်ကတော့ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မရမနေ မရအရ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်အားထုတ်မယ်လို့ မဟာသီဝမထေရ်ကြီးတို့လို အားလုံးကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ အနှုတ်(၃၀) တရားအားထုတ်မယ်ဆိုရင် ဒီထဲက သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ဖြစ်မယ့်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီးပဲပေါ့။ ဘုန်းကြီးတို့ တတွေ ဘာလို့ မဖြစ်တုန်း ဆိုလို့ ရှိရင် မလုပ်လို့ မဖြစ်တာ။

အဲဒါကြောင့် မို့လို့ သူ့ဘာသူတော့ဖြစ်မလာဘူး၊ မလုပ်လို့ ရှိရင် မဖြစ်ရုံ မဟုတ်ဘူး ၊ အခြေအနေ ကောင်းလေးတွေပါ ပျက်စီးယိုယွင်းသွားတတ်သေးတယ်တဲ့ ၊ သတိထားဖို့ ပဲ။ လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ ပါရမီနဲ့ အသိဉာဏ်လေးတွေဟာ အခြေခံအားဖြင့်ရှိနေကြတယ်၊ အဲဒီရှိတဲ့ အခြေခံလေးကို အသုံးမချဘဲနဲ့ စိတ်ဆန္ဒမပါလို့ တခြားဘက်မှာ အသုံးချနေမယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ဒီပါရမီတွေဟာ ကုန်ဆုံး သွားမှာ ပဲ။ ဒီအသိဉာဏ်လေးတွေဟာ တခြားနေရာ ရောက်သွားပြီးတော့ တရားထူး တရားမြတ်အတွက် အကျိုးဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ကြည့်လေ ဗာရာဏသီသူဌေးသားပဲကြည့်၊ ကုဋေ(၈၀)ကြွယ်ဝတဲ့ ဗာရာဏသီသူဌေးသားဟာ တကယ့် Great i

ntelligence အသိဉာဏ်ထက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပဲ၊ အသိဉာဏ်ထက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်ရဲ့ သားနဲ့ နောက်ဆုံးမှာ သူ့ဘာတရဲ့ နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်သွားတာ မကောင်းဘူး။

ဘာဖြစ်လို့ မကောင်းသလဲလို့ ဆိုရင် သူ့မိဘတွေရဲ့ အတွက်လွဲသွားတာပါတယ်။ အေး- ကုဋ္ဌေး(၈၀)ဆိုတော့ ငါတို့ သားလေး တစ်သက်စားလို့ မကုန်ဘူး။ ဘာလို့ ပင်ပန်းဆင်းရဲတာတွေ ခံမလဲ၊ သူ့ဘာသူထိုင်စားပါစေ၊ သူပျော်သလိုသာ နေပါစေလို့ သားကလေးဆင်းရဲမှာ ကြောက်လို့ အဆိုအကလောက်ပဲ သင်ပေးတယ်၊ အတီးအမှုတ်လောက်ပဲ သင်ပေးတယ်။ ဘာပညာမှ သင်မပေးဘူး။ စီးပွားရှာနည်းကားနော်၊ လုပ်ငန်းကိုင်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာမှ သင်မပေးဘူး။ ဘာမှ မသိဘူး။ သင်မပေးလို့ သူသိတာ ဘာတုန်းဆိုရင် စောင်းတီးတတ်တယ်။ သီချင်းဆိုတတ်တယ်။ ဒါပဲ။ သူနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုတဲ့ ကလေးမလေးကလည်း စောင်းတီးတတ်တယ်။ သီချင်းဆိုတတ်တယ်။ ဒါပဲ။ ဘယ်သူမှ စီးပါးရေးပညာ နားမလည်ကြဘူး။

နောက်ဆုံးကျတော့ အရက်သမားတွေရဲ့ သွေးဆောင်မှုကြောင့် အရက်ကလေးသောက်မိသွား တဲ့ အခါ ရှိသမျှပစ္စည်းတွေ သုံးလိုက်ဖြုန်းလိုက်တာ ဇနီးမောင်နှံ(၂)ယောက်ဟာ နောက်ဆုံး လမ်းဘေးမှာ ခွက်လက်စွဲပြီးတော့ ထမင်းကျန်၊ ဟင်းကျန်လေးတွေ တောင်းစားရတဲ့ အဆင့်ရောက်သွားတယ်။ အဲဒါ မလုပ်လို့ မဖြစ်တာ ဖြစ်တယ်၊ မလုပ်ရင်လည်း မဖြစ်ဘူးဆိုတာ သေချာတယ်။

အဲဒီဘဝရောက်နေတဲ့ အခါ မြတ်စွာဘုရားက ပြောတယ်။ ရှင်အာနန္ဒာကို "အာနန္ဒာ တွေ့လား၊ ဟိုမှာ အဘိုးကြီးနဲ့ အဘွားကြီး၊ အဲဒါ သာမန် မဟုတ်ဘူး ။ ဒီမြို့မှာ ဒိတ်ဒိတ်ကျဲ သူဌေးနဲ့ သူဌေးကတော်ပဲ။ သူဟာ

ပထမအရွယ်မှာ စီးပွားဥစ္စာ ရှာဖွေဖို့ ကြိုးစားလိုက်မယ်ဆိုရင် ပထမတန်း သူဌေးကြီးဖြစ်မယ်။ (ပထမအရွယ်ဆိုတော့ ၃၃-နှစ်၊ ဒုတိယအရွယ်ဆိုတာ ၃၄-နှစ်ကနေပြီးတော့ အသက် ၆၆-နှစ်၊ ဒီလိုအရွယ်ကို ပိုင်းတာနော်။) အဲဒီဒုတိယအရွယ်မှာ ကြိုးစားလိုက်မယ်ဆိုရင် ပထမတန်းသူဌေး မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒုတိယတန်းသူဌေးပဲဖြစ်တော့မယ်။" (အရွယ်ကကျသွားသလို လူ့ရဲ့ အသိဉာဏ်တွေကလည်း ဆုတ်ယုတ်သွားတယ်။ တချို့က အသက်ကြီးလာမှ ထက်လာတယ်လို့ အောက်မေ့တာ မဟုတ်ဘူး။ အသက်ကြီးလာရင် ဆုတ်ယုတ်တာနော်) "တတိယအရွယ် ကြိုးစားမယ် ဆိုရင် တတိယတန်းသူဌေးဖြစ်မယ်။" (ဒါ စီးပွားရေးဘက်က မြတ်စွာဘုရားပြောတာ။)

"အကယ်၍ သူပထမအရွယ်မှာ တောထွက်ပြီးတော့ တရားဓမ္မကျင့်ကြံအားထုတ်လိုက်မယ် ဆိုရင် ရဟန္တာဖြစ်နိုင်တယ်။"

ဒီဖြစ်နိုင်ချေ ရှိတာလေးတွေဟာ မလုပ်သည့် အတွက်ကြောင့် သူ ရဟန္တာမဖြစ်ဘူးဆိုတာကို ပြောတာနော်။

"ဒုတိယအရွယ်မှာ ဆိုလို့ ရင် အနာဂါမ်တို့ သကဒါဂါမ်တို့ ဖြစ်နိုင်တယ်။ တတိယအရွယ်မှာ ဆိုလို့ ရှိရင် သောတာပန်ဖြစ်နိုင်တယ်။ အခုတော့ အရွယ်(၃)ပါးလွန်ပြီးတော့ အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်သွားပြီ"တဲ့ ။

မျှော်လင့်ချက် ကုန်သွားပြီ၊ Hopeless ပေါ့။ လူတွေက အမြဲတမ်းဟုတ်ဘူး၊ ဟုတ်ဘူးနဲ့ နော်။ မဟုတ်ဘူး ဆို ဘယ်တော့မှ ဟုတ်လာမှာ မဟုတ်ဘူး နော်။ တကယ်ကတော့ အဲဒါ Hopeless ဖြစ်သွား တာ၊ Hopeless မဖြစ်ဘူးလို့ မအောက်မေ့လေနဲ့ ။ တရားထူး တရားမြတ်ဆိုတာ မလုပ်ရင်မရဘူး၊ ဟို မကျင့်ဘူးဆိုလို့ ရှိရင် ဘယ်သူမှ မရနိုင်ဘူးနော်။

အေး ဒါကြောင့် မို့လို့ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာလည်း ပါရမီပြည့်

လာတယ်။ သူ ဘယ်လောက် ကြိုးစားခဲ့ရလဲ။ ဒီအမှန်တရားတွေ့ဖို့ ရာ အတွက် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် ပြန်ပြီးတော့ ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို သူကိုယ်တိုင်ပြန်ဟောထားတာရှိတယ်။ ဟို- မဟာဗုဒ္ဓဝင်ထဲ ပါတဲ့ ဟာကို မပြောလိုဘူး။ အဲဒါ အားလုံးသိနေကြတာနော်။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် ပြန်ပြီးတော့ ဟောထားတဲ့ ကိုယ်တိုင်ပြောအတ္ထုပ္ပတ္တိ (Auto Biography)ပေါ့။ ကိုယ်တိုင်ပြန်ပြီးတော့ Retold လုပ်ထားတဲ့ သူ့ရဲ့ ဘဝဇာတ်လမ်းလေးတွေ။

ဘယ်သူတ္တန်တွေမှာ ဟောထားတုန်းဆိုရင် မဟာသစ္စကသုတ်မှာ လည်း ဟောထားတယ်။ ပါသရာသီ ဆိုတဲ့ သုတ်မှာ လည်း ဟောထားတယ်။ (နိုင်ငံခြားစာမူတွေမှာ တော့ အရိယပရိယေသန သုတ်လို့ လည်း ခေါ်တယ်။ ပါသရာသီသုတ်နဲ့ ဒီအရိယပရိယေသနသုတ်ဆိုတာ အတူတူပဲလို့ မှတ်ရမယ်။)

အဲဒီသုတ်တွေမှာ မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ်တိုင်ဟောထားတာရှိတယ် ။ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တိုင်ပြန်ဟောထားတာလေးကို ပြောရမယ်ဆိုရင် "ငါဟာတဲ့ နုပျိုနေတုန်း ဆံပင်ကနက်နေတုန်း အရွယ်ကောင်းတုန်း"

ဟုတ်တာပေါ့။ (၂၉)နှစ်ပဲရှိသေးတာကို အဲဒီအချိန်မှာ သုသုကာဠု ကေသော အရွယ်ငယ်တုန်း နုပျိုတုန်း (၃၃)နှစ်ကျမှ ပထမအရွယ်ကုန်မှာ ကို အဲဒီတော့ ဘုရားလောင်တော်ဟာ (၃၃)နှစ် မရောက်သေးဘူး။ (၂၉)နှစ်အရွယ်မှာ နုပျိုနေတုန်း ဆံပင်နက်နေတုန်း မဖြူသေးဘူး။

"ဆံပင်နက်နေတုန်းတဲ့ အရွယ်ကောင်းတုန်း ပထမအရွယ် နုပျိုနေတဲ့ အချိန်လေးမှာ ပဲ မိဘနှစ်ပါးက မခွဲချင်လို့ ငိုယိုနေတဲ့ အချိန်မှာ ဆံမုတ်ဆိတ်ပယ်ပြီးတော့ သင်္ကန်းဝတ်ခဲ့တယ်"

မြတ်စွာဘုရား စကားလုံးအတိုင်း ဘာသာပြန်မယ်ဆို အဲလိုအဓိပ္ပာယ်ရတယ်နော်။ အဲဒီစကားပိုဒ်ကို ဖတ်ပြီးတော့ တချို့နိုင်ငံခြားသားတွေက ပြောတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ညသန်းခေါင် တိတ်တိတ်လေး တောထွက်သွားတယ်ဆိုတာ မဟုတ်ဘူး ပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုတော့ မိဘတွေငိုနေတုန်း သင်္ကန်းဝတ်သွားတယ်လို့ သူကိုယ်တိုင်ပြောခဲ့တဲ့ စကားရှိတယ်ပေါ့။ ညကြီး တောထွက်တယ်ဆိုတာ မဟုတ်ဘူး လို့ သူတို့ကပြောကြတယ်။

အဲဒါ ဘယ်လိုညှိပြောရမတုန်းဆိုရင် "ဟုတ်တယ် မိဘတွေက ငိုယိုနေတယ်ဆိုတာ တကယ့်ကိုမသွားပါနဲ့ လို့ ငိုနေတာ ဒီလိုဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး ၊ စိုးရိမ်တကြီးနဲ့ သင်္ကန်းမဝတ်စေ ချင်ဘူး၊ သို့သော် ညကြီးသန်ခေါင်မှာ တောထွက်သွားလို့ ပျောက်သွားတဲ့ အချိန်မှာ ငိုကြတယ်။ အဲဒီငိုနေတဲ့ အချိန်မှာ သင်္ကန်းဝတ်သွားတယ်။" ဒီလိုယူရင်ရော မရဘူးလား ၊ အဲဒါဆိုလို့ ရှိရင် အဋ္ဌာကထာတွေရေးတာနဲ့ ပါဠိတော်ဆိုတာနဲ့ တကိုက်တည်းပါပဲ။

အခု သူတို့ က ဘယ်လိုထိအောင်ယူတုန်းဆိုလို့ ရှိရင် မိဘနှစ်ပါးငိုနေတုန်းဆိုပါစို့ အဖေလုပ်တဲ့ သုဒ္ဓေါဒနကြီးက ဟဲ့မသွားနဲ့ မသွားနဲ့ ဆိုတာကို ဇွတ်ထွက်သွားတယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုး သူတို့ က အဲလို ယူဆတယ်။ မိဘနှစ်ပါးလုံး ငိုနေတုန်းဆိုတာ ဟုတ်တာပေါ့။ နန်းတော်မှာ ငိုကျန်ရစ်တာပဲလေ ညပျောက်သွားတယ်ဆိုတော့ မနက်လင်းတဲ့ အခါ မရှိတော့ မိဘနှစ်ပါး ငိုကျန်ရစ်တယ်ပေါ့။ မိဘလို့ သုံးပေမယ့်လို့ ဒီအချိန်မှာ မယ်တော်မာယာကတော့ မရှိတော့ဘူးပေါ့နော်။ အဲဒီတော့ မိဘနှစ်ပါး ငိုယိုနေတုန်း သူဟာ ဆံမုတ်ဆိတ်ပယ်ပြီးတော့ သင်္ကန်းဝတ်ခဲ့တယ်တဲ့ ။

သင်္ကန်းဝတ်တာ ဘာအတွက်ဝတ်တာတုန်းလို့ ဆိုရင် "ကိံ ကုသလ

ဂဝေသီ"ဆိုတဲ့ စကားလုံး လေးကိုသုံးတယ်။ ကုသိုလ်ဆိုတာဘာလဲ၊ အပြစ်ကင်းတဲ့ တရား အမှန်တရားဆိုတာ ဘာလဲလို့ ရှာချင် တာ သူသိချင်တာ အဲဒါပဲ။ "ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ အဆင့်အမြင့်ဆုံးကုသို လ်ဆိုတာ ဘာလဲ" ဒါလိုက်ရှာတာ။ ဆိုလိုတာကတော့ Research လုပ် တာ။

လောကမှာ Research လုပ်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း စွန့်စား ရတာ။ ဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်ပြီး Research လုပ်တော့ ဘုရားလောင်းဟာ စွန့် စားတာပဲပေါ့။ အိမ်ကနေ ထွက်သွားတယ်။ "ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲဆို တာ သူအဖြေထုတ်ချင်တယ်" ဒါ တစ်ခု။ **အနတ္တရုံ သန္တိဝရ ပဒံ ပရိယေ သမာနော** သူရှာနေတာ အကောင်းဆုံးငြိမ်းချမ်းရေးပဲ။ **သန္တိပရ ပဒံ** ဆို တဲ့ အမြတ်ဆုံးသော ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာကို သူလိုက်ရှာနေတယ်။

အဲဒီမှာ လိုက်ရှာတဲ့ အချိန်မှာ ဘယ်နေရာက ဘယ်ကိုသွားတယ်ဆို တာတွေကိုတော့ အသေးစိတ်မဟောဘူး။ သူ အဲဒီလိုရှာပြီးတော့ အာဠာ ရကာလာမ ဆီရောက်သွားတယ်လို့ ဒီလောက်ပဲပြောလိုက်တယ်ပေါ့ နော်။ ဒါကတော့ လိုရင်းဟောချင်လို့ နေမှာ ပေါ့။ အဲဒါကို ဖြည့်စွက်ပြီး တော့ မှတ်တမ်းတင်ရမှာ ကတော့ အနော်မာသောင်ကမ်းမှာ ရဟန်းဝ တ်တယ်။ ရဟန်းဝတ်ပြီး မြင်းနဲ့ မောင်ဆန်ကို နိုင်ငံတော်ပြန်ခိုင်းလိုက်ပြီးတော့ သူတစ်ဦးတည်း ယူဇနာ(၃၀)၊ ယူဇနာ (၃၀)ဆို ခုခေတ်နဲ့ တွက်မယ်ဆိုရင် တယူဇနာကို (၈)မိုင်နှုန်းနဲ့ တွက်ကြ ည့်ပေါ့။ အဲဒီ အနော်မာကနေ မိုင်(၂၄၀)ဝေးတယ်။ အဲဒါကို ကုန်းကြောင်းသွားရတာ၊ အခုခေတ်လို ကားတွေ ဘာတွေရှိတာ မဟုတ် ဘူး ။ အရင်တုန်းကတော့ မြင်းနဲ့ ထွက်လာခဲ့တာ၊ မြင်းလည်း ပြန်လွှတ် လိုက်ပြီ၊ သင်္ကန်းဝတ်ပြီးတဲ့ အခါ မိုင်(၂၀၀)ကျော်ခရီးကို ခြေလျင်လျှော က်ခဲ့တာ၊ ဘယ်ကိုသွားသလဲဆိုရင် ထိုခေတ်က တရားဓမ္မတွေထွန်း

ကားပြီးတော့ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့တဲ့ မဂဓ နယ်ကြီးကိုသွားတာ။ မဂဓ နယ်ဆိုတာ အခု ဗုဒ္ဓဂယာ ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသပေါ့။ အခုခေတ်တော့ ဗီဟာနယ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဗီဟာဆိုတဲ့ စကားလုံးကတော့ ဝိဟာရက လာတယ်လို့ ပြောကြတယ်ပေါ့။

အဲဒီ ဗီဟာနယ်ဘက်ကို ခရီးထွက်သွားတယ်။ ဘုရားအလောင်းတော်က အဲဒီမှာ ပြန်ပြောတဲ့ ဇာတ်လမ်းလေးမှာ တော့ "မဂဓတိုင်းကို ရောက်သွားတယ်။ ရောက်သွားတော့ မနက်မိုးလင်းတဲ့ အချိန်လေးမှာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ထဲ ဆွမ်းခံတယ်" သပိတ်ကလေးပိုက်ပြီးတော့ ဆွမ်းခံဝင်လိုက်တဲ့ အခါ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ အရွယ်ကလည်း နုနုပျိုပျို၊ ရုပ်ကလည်း အင်မတန်ချောတာဆိုတော့ မြို့ထဲဝင်လာရင် လူတွေက လှုပ်လှုပ်လှုပ်လှုပ်နဲ့ ဝိုင်းအုံလာကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုလို့ ရှိရင် အဲဒီခေတ်က သူတော်စင်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ကိုးရိုးကားရားတွေများ တာကို၊ မုတ်ဆိတ်ကြီးတွေနဲ့ အဝတ်အစားမပါနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနော်၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှာ မက္ခလိဂေါသာလတို့၊ ပူရဏကဿပတို့ ဆိုတာ တုံးလုံးကိုယ်တော်ကြီးတွေလေ၊ တရားကျင့်နေတဲ့ သူတော်စင်ဆိုတာကြီးတွေက ကြည့်လိုက် မယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ခုနက မုတ်ဆိတ်ဖားလျားနဲ့ ဆံပင်ဖားလျားနဲ့ အဝတ်မဝတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ဖြစ်နေတာ၊ အခု ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး ၊ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဝတ်စားပြီး ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် လေးနဲ့ ဣန္ဒြေပြည့်ပြည့်စုံစုံလေးနဲ့ မြို့ထဲမှာ စက္ခုန္ဒြေချပြီးတော့ ဝင်လာတယ်ဆိုတော့ တစ်မြို့လုံးက လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒီ အကြောင်းအရာတွေကို သုတ္တနိပါတ ပါပရပ်ရပ်ဝတ်စားပြီး ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် လေးနဲ့ ဣန္ဒြေပြည့်ပြည့်စုံစုံလေးနဲ့ မြို့ထဲမှာ စက္ခုန္ဒြေချပြီးတော့ ဝင်လာတယ်ဆိုတော့ တစ်မြို့လုံးက လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒီ အကြောင်းအရာတွေကို သုတ္တန်ပါတ ပါဠိတော်မှာ ပဗ္ဗဇ္ဇသုတ် ဆိုတာရှိတယ်။ ဘုရားလောင်း တောထွက်လာခြင်းရဲ့ အကြောင်းကို ပဗ္ဗဇ္ဇသုတ်အရ ပြောမယ်ဆိုရင် သူဘာဖြစ်လို့ သင်္ကန်းဝတ်လာသလဲလို့ ဆိုလို့ ရှိရင်တဲ့ ဃရာဝါသော သမ္မာဓော တဲ့ ၊ လူ့ဘဝမှာ ကုသိုလ်ရဖို့ က အင်မတန်ခက်တယ်၊ မွန်းကြပ်နေတယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ လူ့ဘဝမှာ ကုသိုလ်ရဖို့ ဆိုတာ မလွယ်ဘူး၊ အင်မတန် မွန်းကြပ်တယ်၊ သမ္မာဓ ကျဉ်းမြောင်းတယ်၊ ဟိုကိစ္စ ဒီကိစ္စတွေ များ တယ်နော်။ များ အောင်လည်း လုပ်ထားတာကိုး၊ မလွတ်လပ်ဘူး အတွယ်အတာတွေနဲ့ မွန်းကြပ်မှုတွေများ တယ်တဲ့ ၊ ရာဇောပထော ကိလေသာစိတ်တွေ ပွားတယ်၊ အဟ္မောကာသော ရဟန်းဘဝက လွင်ပြင်ကြီးနဲ့ တူတယ်တဲ့ ။

ဒါကြောင့်မို့ အဲဒီလွတ်လပ်မှုကိုရချင်တာနဲ့ မွန်းကြပ်တဲ့ ဘဝကနေ ရုန်းထွက်ပြီး သူင်္ကန်းဝတ် လာခဲ့တယ်လို့ ဒီလိုပြောတယ်၊ အဲလို သင်္ကန်းဝတ် လာပြီးတော့ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ထဲ ဆွမ်းခံလိုက်တဲ့ အခါမှာ တစ်မြို့လုံး ဟာ လှုပ်လှုပ်လှုပ်လှုပ်ဖြစ်သွားတယ်။ အဲတော့ ဘုရင့်နန်းတော်ကနေ ဘုရင်က ကြည့်တဲ့ အခါ ဒီသူတော်စင်တစ်ပါးဟာ သင်္ကန်းကလည်း ဗြဟ္မာကြီးက လှူလိုက်တဲ့ သင်္ကန်း။ တောက်တောက်ပြောင်ပြောင် ရှိကောင်းရှိလိမ့်မယ်ပေါ့နော်။ (ကြာသင်္ကန်း၊ ကြာသင်္ကန်းဆိုတာ ကြာဖူးထဲကရတဲ့ သင်္ကန်းကို ပြောတာ၊ ကြာရိုးကို ရက်ထားတဲ့ သင်္ကြန်းပြောတာ မဟုတ်ဘူး ။) ခုခေတ်ကတော့ ဘုရားလောင်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကြာရိုးကနေယက်ပြီး ကြာသင်္ကန်းဝတ်တာနော်၊ ရှေးတုန်းက ကြာသင်္ကြန်းဆိုတာ အဲဒီကြာဖူးထဲကရပြီး ဘုရားအလောင်းတော်တွေကို ဆက်ကပ်တဲ့ သင်္ကန်း၊ ကမ္ဘာဦးကာလမှာ ကြာဖူးထဲမှာ ပါလာတဲ့ ပရိက္ခရာ(၈)ပါးကိုပြောတာ၊ အဲဒီ ကြာသင်္ကန်းကို ဝတ်ထားတဲ့ သူတော်စင်၊ သင်္ကန်းဝတ်ရုံထားတာကို ကြည့်ပြီးတော့ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကလ

ညည်း ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်ပဲ သက်တူလောက်ပဲရှိမယ်၊ မင်းပျိုမင်းလွင်၊ ဗိမ္ဗိ
သာရမင်းက ငယ်ရင်နည်းနည်း ငယ်မယ်။ ဘုရင်က စိတ်ဝင်စားသွားတ
ယ်၊ ခါတိုင်းပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ မတူဘူး သူတော်စင်ဆိုတာ အိုအိုမင်းမင်းကြီး
တွေများတယ်၊ လောကမှာ ရဟန်းဝတ်တယ်ဆိုတာ အသက်ကြီးမှ ဝတ်
တာ၊ ဒါသူတို့ ခေတ်ကထုံးစံနော်။ ခုခေတ် ဆိုရင်တော့ တောထွက်ကိုယ်
တော်ကြီးတွေပေါ့နော်၊ အသက်အရွယ်ကြီးပြီဆိုရင် သင်္ကန်းဝတ်ကြတ
ယ်။

အဲဒီတော့ ဒီလို ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်မြင်လိုက်တဲ့ အခါမှာ သိပ်ထူးဆန်း
တော့ ဘုရင်းက တမန်တော်တွေကိုလွှတ်တယ် "လိုက်ကြည့်စမ်း၊
လိုက်ကြည့်စမ်း၊ ဘယ်သူလဲ ဘယ်သွားလဲ လိုက်ကြည့်၊ လိုက်ကြည့်"။
အဲဒီမှာ ဘုရားအလောင်းက ဆွမ်းခံရင်း မကြာခင်ဘဲ သူတစ်ထပ်စာ
လောက် ရတာနဲ့ တပြိုင်နက် ရှေ့ဆက်မသွားဘဲနဲ့ မြို့ပြင်ထွက်သွားလို
က်တယ်။

တမန်တွေက မလှမ်းမကမ်းက ထောက်လှမ်းပြီး လိုက်သွားကြတ
ယ်။ ဘယ်သွားတုန်းဆိုတော့ မြို့ပြင် ထွက်သွားတယ်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်
ဆိုတာ မြို့ပြင်မှာ တောင် (၅)လုံးရှိတယ်။ ဝေပုဏ္ဏ၊ ဝေဘာရ၊ ဝိဇ္ဇာကုဋ၊
ပဏ္ဍဝ၊ ဣသိဂီလီ၊ တောင်(၅)လုံးရှိတယ်။ အဲဒီတောင် (၅)လုံးထဲက ပ
ဏ္ဍဝ ဆိုတဲ့ တောင်ခြေဘက်ကို ဦးတည်ပြီးတော့သွားတယ်၊ ဟိုရောက်
တဲ့ အခါ ရေအိုက်ကလေးနဲ့ အရိပ်ကလေးကောင်းတဲ့ နေရာမှာ ထိုင်ပြီး
တော့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတာ၊ အဲဒါတွေကို နောက်ကမလှမ်းမကမ်း နောက်
ယောင်ခံလိုက်သွားတဲ့ တမန်တစ်ယောက်က ဘုရင်ကြီးဆီသွားပြီး သံ
တော်ဦးတင်တယ်။

အဲဒီ သူတော်စင်ဟာ ပဏ္ဍဝတောင်ခြေမှာ ရှိပါတယ်ဆိုတာ တစ်

ယောက်ကို အစောင့်ချထား ခဲ့ပြီး ကျန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဘုရင်းကြီးဆီသွားပြောတာ၊ ဘုရင်းကြီးက ချက်ချင်း အမြန်လိုက်လာ တယ်။ လိုက် လာပြီးတဲ့ အခါမှာ သူကမြင်လိုက်တာနဲ့ ဘုရားအလောင်း ကို ချစ်ခင်သွားတယ်။ သူငယ်ချင်း လိုပဲ စိတ်ကထင်သွားတယ်။ "အရှင် ဘုရား၊ ဘယ်ကလာတာတုန်း၊ ဘယ်အရပ်သားတုန်း" မေးတယ်ပေါ့။ ဘယ်ဘာသာစကားနဲ့ ပြောတယ်တော့ မသိဘူး။

အဲဒီခေတ်က ဘာသာစကား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှိကောင်းရှိလိမ့်မယ်ပေါ့နော်။ ပါဠိဆင်ဆင် စကားလုံးတွေနဲ့ ပြောလိမ့်မယ်။ ခုခေတ်လိုဆို လို့ ရှိရင် အင်္ဂလိပ်လိုပြောရမှာ ပေါ့နော်၊ ဟိုက နီပေါ နိုင်ငံသား။ သို့သော် အဲဒီခေတ်တုန်းက နီပေါနိုင်ငံတို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ မရှိဘူး။ ဘုရားအလောင်း တော်က ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းက၊ ဒီ ခုရောက်နေတာက မဂဓတိုင်း၊ ကောသလတိုင်းတို့ မဂဓတိုင်းတို့ ဆိုတာ ဆက်သွယ်နေတာပဲ။ အဲဒီခေတ်က ကျယ်ပြန့်တဲ့ စကားလုံး ခုခေတ်လိုပဲ ဆက်သွယ်တဲ့ စကားလုံးတွေ ရှိကောင်းရှိလိမ့်မယ်ပေါ့နော်။ ဘုရားအလောင်းကို တွေ့တဲ့ အခါ ရုပ်ရည်က သပ္ပာယ်တော့ သာမန်အောက်တန်းစား အမျိုးကတော့ မဟုတ်ဘူး ။ မင်းမျိုးထဲက ဖြစ်လိမ့်မယ်ဆိုပြီးမေးတယ်။

"ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ထွက်လာတာတုန်း၊ ဘယ်ကလာတာတုန်း"ပေါ့လေ မေးတဲ့ အခါမှာ ဘုရားအလောင်းက ပြောတယ် "ဟောဒီမြောက်တည့်တည့် ဟိမဝန္တာတောင်ခြေက နိုင်ငံတစ်ခုကပါ" တဲ့ ။ ဟိမဝန္တာတောင်ခြေကနိုင်ငံဆိုတော့ ခုခေတ် ဆိုရင်တော့ နီပေါနိုင်ငံပေါ့၊ "ကာသိကောသလတိုင်း ရဲ့ ထိပ်တန်းအမျိုးထဲမှာ ထိပ်တန်းလူမျိုးထဲမှာ သူပါပါတယ်" ပေါ့၊ ဒီကနေ မြောက်တည့်တည့်သွားလိုက်လို့ ရှိရင် အဲဒီ ဟိမဝန္တာတောင်ခြေမှာ နေတာ၊ အမျိုးအနွယ်အားဖြင့်ပြောမယ်လို့ ဆိုရင် အာဒိစ္စ နေမျိုး၊ လူမျိုးနဲ့ အနွယ်အားဖြင့်

ပြောမယ်ဆိုလို့ ရှိရင် သာကီယ သာကီဝင်မင်းမျိုးပါ။ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ကြွယ်ဝချမ်းသာတယ်။ အဲဒီ မင်းမျိုးကနေပြီးတော့ သူသင်္ကန်းဝတ်လာပါတယ်။ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို လုံးဝစိတ်မဝင်စား ပါဘူး။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက ဖိတ်တယ်။ သူနဲ့ တူတူနေပါ။ နန်းစည်းစိမ်တစ် ဝက်ခွဲပေးပါ့မယ်။ တူတူမင်းပြုကြရအောင်လို့ ခေါ်တယ်။ လူမြင်တာနဲ့ ခင်ပြီး ခေါ်တာနော်၊ အဲဒီမှာ ဘုရားအလောင်းက "ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ ကို သူ မလိုချင်လို့ စွန့်လာတာပါ စိတ်မဝင်စားပါဘူး"လို့ ဒီလိုငြင်းပယ် လိုက် တယ်။ အဲဒါက ပဗ္ဗဇ္ဇသုတ်မှာ ပါတဲ့ စကားပေါ့နော်။

အဲဒီမှာ ဘုရားလောင်းက ပဏ္ဏာဝတောင်ကနေပြီး ခရီးဆက်သွားတယ်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှာ ဘယ်သူ့ဆီသွားတုန်းဆိုတော့ အဲဒီခေတ်က သမ ထကျင့်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး နာမည်ကြီးတဲ့ ဆရာကြီး တွေရှိတယ်။ တစ် ဦးက အာဠာရကာလာမလို့ ခေါ်တယ်။ ကာလာမဆိုတာ သူ့ရဲ့ အမျိုးအနွယ်ပေါ့၊ အာဠာရဆိုတာ နာမည်၊ အဲဒီ အာဠာရ ကာလာမဆိုတဲ့ ဆရာကြီးဆီကို ချဉ်းကပ်ပြီး ဘာပြောတုန်း ဆိုတော့ "အရှင်ဆရာကြီးရဲ့ ဆုံးမဩဝါဒ သာသနာမှာ သူဝင်ရောက်ပြီးတော့ တရားကို သင်ယူချင်ပါတယ်"လို့ ဆိုတော့ "လာပါ လာပါ သင်ပေးပါ့မယ်"လို့ ဆိုပြီးတော့ ဖိတ်ခေါ်တယ်။

သင်လိုက်တာ မကြာဘူးတဲ့ ၊ ကျင့်စဉ်တွေ ကျမ်းစာတွေ နှုတ်တက် အကုန်ရသွားတယ်။ ကျမ်းစာတစ်ခု ကုန်သွားလို့ ရှိရင် စာတတ်ပြီ။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုတော့ အဲဒီခေတ်က သင်တယ်ဆိုတာ စာအုပ်နဲ့ သင်တာ မဟုတ်ဘူး နှုတ်တိုက်ချပေးတာ၊ ခုမိဘတွေက ဓမ္မစကြာသင်ပေးတာတို့ ပရိတ်ကြီးသင်ပေးတာတို့ နမောတဿတို့ သ မ္မုဒ္ဓေတို့ ချပေး

တာမျိုးလိုပေါ့။ နှုတ်တိုက်သင်လိုက်တာ မှတ်ဉာဏ်ကလည်းကောင်း
တော့ ခဏပဲ အာဠာရကာလာမရဲ့ အဆုံးအမဩဝါဒ တရားကျမ်းစာ
တွေ နှုတ်တက်ရသွားတယ်။

ဘုရားအလောင်းက စဉ်းစားတယ်။ စာထဲမှာ ဆိုထားတာကြည့်ပြီး
တော့ ဒါစာထဲပါတဲ့ အပြောသက်သက်တော့ မဟုတ်လောက်ဘူး၊ လက်
တွေ့လုပ်လို့ ရလောက်တယ်ပေါ့။ လက်တွေ့လုပ်လို့
ရလောက်တယ်ဆိုပြီး ဆရာကြီးထံချဉ်းကပ်ပြီးမေးတယ်။

"ဒီသာသနာရဲ့ အမြင့်ဆုံးပန်းတိုင်က ဘာလဲ"လို့ ဆိုတော့ အာဠာရ
ကာလာမက ဖြေလိုက်တယ်။ "အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ဟာ သူတို့ မှာ
အမြင့်ဆုံးအဆင့်ပဲ"။ သူကိုယ်တိုင်လည်း အဲဒီဈာန်ကို ရထားတယ်။
ရူပဈာန်က ပထမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ဆိုပြီး (၄)ခု၊
အရူပဈာန်က အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်၊ ဝိညာဏနဉ္ဇာယတန
ဈာန်၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၊ အရူ
ပဈာန် (၄)ခု၊ သူက တတိယအဆင့်ကို ရောက်တယ်။

ဘုရားအလောင်းက စဉ်းစားတယ်။ ကြည့်နော်၊ ကိုယ့်ရဲ့ အရည်အ
သွေးတွေကို အသုံးချဖို့ အင်မတန်မှ အရေးကြီးတယ်။ သူ စဉ်းစားပုံလေး
က အာဠာရကာလာမမှာ သာ ယုံကြည်ချက် သဒ္ဓါရှိတာ မဟုတ်ဘူး ၊ ငါ
မှာ လည်း ယုံကြည်ချက်ရှိတယ်။ အာဠာရကာလာမမှာ သာ လုံ့လဝီရိယ
ရှိတာ မဟုတ်ဘူး ၊ ငါ့မှာ လည်း လုံ့လဝီရိယရှိတယ်။ သူ့မှာ သာ စွဲမြဲတဲ့
သတိရှိတာ မဟုတ်ဘူး ၊ ငါ့မှာ လည်း စွဲမြဲတဲ့ သတိရှိတယ်။ သူ့မှာ သာ
စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိရှိတာ မဟုတ်ဘူး ၊ ငါ့မှာ လည်း ရှိတယ်။ သူ့မှာ
သာ အသိပညာရှိတာ မဟုတ်ဘူး ၊ ငါ့မှာ လည်း ရှိတယ်။ သူရတဲ့ တရား
ငါဘာလို့ မရရမှာ လဲ၊ ရအောင်လုပ်မယ်ဆိုပြီး ကြိုးစားတယ်။

လမ်းစဉ်အတိုင်း မရမနေ လုပ်မယ်လို့ ဆို ကြိုးစားလိုက်တာ မကြာ ခင်ပဲ အဲဒီ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကိုရသွားတယ်။ ရသွားတဲ့ အခါ ဆ ရာကြီးဆီ ချဉ်းကပ်ပြီး "ဒီဈာန်အဆင့်က ဒါပဲလား"လို့ ဆိုတော့ ဆရာကြီးက "ဟာ ဟုတ်တယ် တို့ က ဒါပဲ ဒါပဲ"။ အဲဒီခေတ်က သူတို့ က စိတ်ကောင်းသိပ်ရှိကြတယ်။ ငါရတဲ့ အဆင့်ကို ဒီ နောက်မှ လာတဲ့ ဟိုလူငယ်တစ်ယောက်က ရတယ် ဆိုတာ မနာလိုမဖြစ်ဘူး။ ရတဲ့ ဈာန် ကိုပြောတော့ "အေး ဟုတ်တယ်၊ ငါရတဲ့ တရား မင်းရတာပဲ၊ မင်းရတဲ့ တရား ငါရတာပဲ၊ မင်းနဲ့ ငါနဲ့ အဆင့်အတန်း အတူတူပဲ၊ ဘာမှ မထူးဘူး ၊ မင်းနဲ့ ငါဟာ တန်းတူပဲ၊ တို့ (၂)ယောက် တို့ ရဲ့ ဒီသာသနာတော်ကြီးကို ကြီးပွားအောင် တို့ ရဲ့ တပည့်တွေကို ဦးဆောင်ကြရအောင်လို့ " သူ့ကို ဖိတ်ခေါ်တယ်၊ ခုခေတ် လူတွေဆို မနာလို ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်နော်၊ သူနဲ့ အ တူတူလုပ်ပါလို့ ဖိတ်ခေါ်တယ်၊ အဆင့်အတန်း တူတူထားတယ်၊ ပြီး တော့ ပူဇော်တယ်။

အဲဒီတော့ ဘုရားအလောင်းက စဉ်းစားလိုက်တယ် "အာကိဉ္ဇညာယ တနဈာန်ဆိုတာ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ ပဲ လမ်းဆုံးမှာ ပဲ၊ ငါရှာချင်တဲ့ အနတ္တရ သန္တိဝရပဒ မဟုတ်ဘူး ။ လုံးဝ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အနေအထားမျိုး မရောက် ဘူး"ဆိုပြီးတော့ အဲဒီမှာ ဆက်မနေတော့ဘဲနဲ့ ခရီးဆက်ထွက်သွား ပြန် တယ်။ ဘယ်သွားတုန်းဆိုတော့ နောက်ထပ်ဆရာကြီးတစ်ဦးဆီသွားတယ်။ ဥဒကရာမပုတ္တတဲ့ ၊ အဲဒီမှာ ရာမဆရာကြီးကတော့ အဲဒီအချိန်မှာ မ ရှိတော့ဘူး၊ ရောက်သွားတဲ့ အခါကျတော့ ခုနကလို ဒီသာသနာမှာ သူဝ င်ပြီးတော့ မြတ်သောအကျင့် ကျင့်ပါရစေဆိုတော့ ဟိုက လာပါ လာပါ လို့ ဖိတ်ခေါ်တယ်။ သူ့ဆီက စာသင်လိုက်တယ်၊ မကြာခင်ပဲ တတ်သွား တယ်၊ တတ်သွားပြီး ရှေးတုန်းက စဉ်းစားသလိုပဲ စဉ်းစားတယ်၊ ဒါ စာ အဆိုသာ မဟုတ်လောက်ဘူး။ လက်တွေ့ကျင့်လို့ ရလိမ့်မယ်။

"ရာမဆရာကြီးက ဘယ်အဆင့်ရောက်တုန်း" ရာမဆရာကြီးက နေဝသညာနာသညာယတန အဆင့်ထိရောက်တယ်။ "ရာမဆရာကြီးတောင်ရောက်သေးတာ ငါဘာလို့ မရောက်ရမှာ လဲ၊ သူလည်း သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ သမာဓိ ပညာ ဆိုတဲ့ စွမ်းအားတွေကို အသုံးပြုတာပဲ၊ ငါ့မှာ လည်း ပဲ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ သမာဓိ ပညာ ဆိုတဲ့ စွမ်းအားတွေ ရှိတာပဲ၊ ငါလည်း ရရမယ်"ဆိုပြီးတော့ သူ့လမ်းစဉ်အတိုင်း တစ်သွေမတိမ်း လိုက်နာကျင့်သုံးလိုက်တာ မကြာခင်ပဲ နေဝသညာနာသညာယတနအဆင့် ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီလိုလည်း ရောက်ရော ဥဒကကိုသွားပြောတယ်။ "ရာမဆရာကြီးရောက်တဲ့ အဆင့်က ဒီအဆင့်လား"လို့ ဆိုတော့ "ဟာ ဟုတ်တယ်၊ အံ့ဩသွားတယ်၊ သူတောင်မရောက်သေးဘူး။ အဲဒီအချိန် ဥဒကတောင် မရောက်သေးဘူး၊ အဲတော့ ဘယ်လိုပြောတုန်းဆိုလို့ ရှိရင် "ဪ ရာမဆရာကြီးသိတဲ့ တရားကို အရှင်က သိတာပဲ၊ ရာမဆရာကြီးနဲ့ အရှင်နဲ့ အတူတူပဲ။"

ဒါကြောင့်မို့လို့ အရှင်က ဒီဂိုဏ်းကြီးကို ခေါင်းဆောင်ပါ၊ ဆရာအနေနဲ့ နေပါလို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်" တပည့်ကို ဆရာတင်တာနော်၊ အဲဒီအခါမှာ လည်း ပဲ ဘုရားအလောင်းက ဒီ နေဝသညာနာသညာယတနဆိုတာ လမ်းဆုံးမဟုတ်သေးဘူး။ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ ပဲ အဆုံးသတ်ဦးမယ်၊ ငါရှာချင်တဲ့ သန္တိဝရဆိုတာ မဟုတ်သေးဘူးဆိုပြီးတော့ အဲဒီမှာ ဆက်မနေတော့ဘူး၊ ဘယ်သွားတုန်း ဆိုတော့ အခု ဗုဒ္ဓဂယာအနီး နေရဉ္စာ မြစ်ကမ်းနားကိုသွားတယ်။

ကနေ့ခေတ် နေရဉ္စရာကတော့ သဲသောင်ပြင်ကြီးပဲ ရှိတော့တယ်၊ ညစ်လည်း ညစ်ပတ်တယ်။ အဲဒီခေတ်တုန်းက နေရဉ္စရာဆိုတာ ရေလေးက ကြည်စိမ်းနေတာပဲ၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ ရေမှာ အညစ်အကြေးမရှိလို့ နေရဉ္စရာလို့ ခေါ်တာ၊ နိရဇလ - ရေမှာ လုံးဝအညစ်အကြေးမရှိဘူး၊

အညစ်အကြေးကင်းစင်တယ်၊ ကြည်စိမ်းနေတာလို့ ဆိုလိုတာပေါ့။ ရေလေးက အင်မတန်မှ ကြည်ပြီးတော့ စီးနေတယ်။

အဲဒီမြစ်ကမ်းနားလေးရောက်တဲ့ အခါ ဘုရားအလောင်းက အေး ပဓာနအလုပ်ကို အားထုတ်ရမယ်၊ တရားထူးတရားမြတ်ရှာတယ်ဆိုတာ တရားကျင့်ရမယ်၊ "ဒီနေရာလေးဟာ တရားကျင့်ဖို့ အလွန်ကောင်းတာပေါ့၊ ရေလေးလည်း ရှိတယ်၊ မြစ်ကမ်းလေးကလည်း သာယာတယ်၊ အနီးအနားမှာ လည်း ပဲ ဆွမ်းခံရွာလေးရှိတယ်"၊ ဒီနေရာလေးကိုသူရွေးချယ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလို ရွေးချယ်ပြီးတော့ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်နိုင်ခဲ့တဲ့ အကျင့်တွေကို အဲဒီမှာ ကျင့်တယ်၊ အဲဒီ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်ပုံလေးကို မဟာသစ္စကသုတ်မှာ တို့ ပါသရာသီသုတ်တို့ မှာ ရေးထားတယ်။

ဘုရားအလောင်းက ဘယ်လိုစိတ်ကူးတာတုန်း ဆိုလို့ ရှိရင် သူ့စိတ်ကူးလိုက်တာက သူ့ဉာဏ်ထဲမှာ ဥပမာလေး(၃)ခုပေါ်လာတယ်တဲ့ ၊ ရှေးခေတ်တုန်းက မီးရဖို့ ဆိုလို့ ရှိရင် သစ်သားချောင်း(၂)ချောင်းကို ပွတ်ရတယ်၊ မီးပွတ်ခုံနဲ့ ပွတ်ကျည်လို့ ခေါ်တယ်၊ အသားမာ (၂)ခုကို ကပ်ပြီးတော့ ပွတ်တာ၊ ပွတ်တဲ့ အခါကျတော့ ပူပြီးတော့ အဲဒီမှာ မီးတောက်လာတာနော်၊ ရှေးခေတ်က အဲဒါ မီးခြစ်တွေ ဘာတွေမရှိဘူး။ မီးခြစ်တွေ မရှိတော့ အဲတော့ သစ်သား အမာ(၂)ချောင်းကို ပွတ်တယ်၊ တောတွေ ဘာတွေ တစ်ခါတစ်ရံ မီးလောင်တယ်ဆိုတာ သစ်ကိုင်းတွေက တစ်ကိုင်းနဲ့ တစ်ကိုင်းပွတ်တာ၊ လေကတိုးတဲ့ အခါကျတော့ သစ်ကိုင်းတွေက တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုပွတ်လို့ ရှိရင် မီးလောင်တယ်။ ဟို သခွတ်ပင်က မီးတကျည်ကျည်ဆိုတာ ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား၊ အဲ သခွတ်ပင်က အဲဒီအကိုင်းတွေက တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ပွတ်တဲ့ အခါကျတော့ ပူပြီးတော့ မီးတောက်တတ်တယ်၊ တောတွေ မီးလောင်တာတွေ ဘာတွေ တစ်ခါတစ်ခါဖြစ်တယ်ပေါ့။

ဘုရားအလောင်းက စဉ်းစားတာပေါ့၊ သူ့ဉာဏ်ထဲမှာ ပေါ်လာတယ် တဲ့ ၊ ဆိုပါစို့ - သစ်သားချောင်းတစ်ချောင်းဟာ စိုလည်း စိုတယ် ရေထဲ လည်း ချထားမယ်။ နောက်တစ်ချောင်း ကတော့ စိုတော့စိုတယ် ရေထဲ တော့ ချမထားဘူး။ ကုန်းပေါ်ထားတယ်။ နောက်တစ်ချောင်းကတော့ ခြောက်ပြီးတော့ ရေထဲချမထားဘူး၊ ကုန်းပေါ်မှာ ထားတယ်၊ သစ်သား(၃)ချောင်းရှိတယ်နော်၊ အဲဒီမှာ ပထမသစ်သားက စိုလည်း စိုတယ်၊ ရေ ထဲလည်း ထားတယ်ဆိုရင် အဲဒီသစ်သားနဲ့ ပွတ်လို့ မီးရနိုင်ပါ့မလား မရ နိုင်ဘူး၊ ဘယ်လိုပွတ်ပွတ် မီးထွက်မှာ မဟုတ်ဘူး တဲ့ ၊ ဟုတ်ကဲ့လား၊ မီး မထွက် နိုင်ဘူး။ အဲဒီလိုပဲ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ဟာ ကာမဂုဏ်အာ ရုံတွေထဲမှာ နေတယ်၊ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေထဲမှာ နစ်မြုပ်နေတာဟာ အဲ ဒါ စိုနေတာနဲ့ အတူတူပဲ၊ အဲလို ကာမဂုဏ်စိတ် တွေနဲ့ နေပြီး ကာမဂုဏ် အာရုံထဲမှာ နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်မှာ ဘယ်လိုမှ အသိဉာဏ်စွမ်း မဖြစ်ဘူးတဲ့ ။

နောက် ဒုတိယ သစ်သားနဲ့ တူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က စိတ်ကတော့ ကာမဂုဏ် အာရုံထဲတော့ရှိတယ်၊ သို့သော် ကာမဂုဏ်အာရုံကနေထွက်ခွာလာတယ် ၊ သစ်သားလေးက စိုတော့စိုတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကုန်းပေါ်မှာ ထားတယ်၊ ရေ ထဲမှာ မဟုတ်ဘူး ။ အဲဒါလည်း ပဲ စိုနေသည့်အတွက်ကြောင့် မီးဖြစ်ဖို့ ရ န် မလွယ်ဘူး။

နောက်ဆုံး တတိယသစ်သားချောင်းလေးကျတော့ ခြောက်နေတယ်၊ ရေနဲ့ လည်း ဝေးဝေး ထားတယ်ဆိုတော့ အဲဒါကျတော့ ပွတ်ရင်မီးဖြစ် တာပေါ့၊ အဲဒီတော့ ဘုရားအလောင်းက စဉ်းစားတယ်။ ကာမဂုဏ် အာ ရုံတွေ မစွန့်ခွာဘဲ၊ ကာမဂုဏ်အာရုံစိတ်တွေကို မဖယ်ရှားဘဲနဲ့ ထူးခြား တဲ့ အသိဉာဏ်ဆိုတာ မရနိုင်ဘူးတဲ့ ၊ သူ့စိတ်ထဲမှာ ဒီဥပမာလေး ပေါ် လာတယ်ပေါ့။

ဒါ ဘယ်လောက်ခဲယဉ်းတယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်၊ အခုက ဘုရား
ဟောထားလို့ သမထဆိုတာ ဘယ်လိုကျင့်ရမယ်၊ ဝိပဿနာဆိုတာ ဘ
ယ်လိုကျင့်ရမယ် သိနေကြတာပေါ့။ ကျင့်စဉ်တွေကရှိနေတယ်၊ ဘုရား
အလောင်းမှာ စမ်းပြီးတော့ ကျင့်ရတာနော်၊ လမ်းစတွေဖို့ ဘယ်လော
က်ခဲယဉ်းတယ်ဆိုတာ အဲဒီမှာ အဲဒီဥပမာကြည့်ပြီးတော့
ထိုသစ်သားချောင်းက မီးဖြစ်အောင်ပွတ်သလို ငါလည်း ပဲ အသိဉာဏ်
တွေရအောင် ကြိုးစားမယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရင် ကောင်းမလဲလို့ သူစဉ်းစား
ရင်း ဘာစကျင့်တုန်းဆိုတော့ အသက်ကိုအောင့်ထားတဲ့ အကျင့်ကို အရ
င်စကျင့်တယ်၊ အပ္ပါဏကဏ္ဍာနလို့ ဆိုတယ်။ အသက်မရှူဘဲနဲ့ နေတယ်။
အသက်ကို အောင့်ထားတဲ့ အကျင့်၊ အဲလို အသက်ကိုအောင့်လိုက်တဲ့ အ
ခါ ဘာဖြစ်တုန်းဆို နားကနေ လေတွေထွက်လာတယ်၊ နှာခေါင်းကိုပိတ်
ပြီး နှာခေါင်းက လေမထွက်အောင် တားဆီးလိုက်တဲ့ အခါ နားကလေ
တွေထွက်လာတယ်၊ အို တော်တော်ခံရခက်တယ်။

အဲဒီ နားကလေတွေ ထွက်တာလည်း ပိတ်လိုက်ဦးမယ်ဆိုပြီး ပိတ်
လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ နှာခေါင်းကရော နားကရော ပါးစပ်ကရော လေ
တွေအကုန် ပိတ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ခေါင်းတွေ တအားခဲလာတယ်။
ခေါင်းခဲရုံတင် မကဘူး နောက်ဆုံးမှာ ဗိုက်ထဲမှာ လည်း လေတွေ တကု
ပ်ကုပ်နဲ့ ဗိုက်တွေလည်း နာလာတယ်၊ အင်မတန် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်တ
ယ်၊ အဲဒါကို ဒုက္ကရစရိယာ အကျင့်လို့ ပြောတာနော်၊ အဲဒီလို လေကိုချုပ်
တည်းတဲ့ အကျင့်၊ အပ္ပါဏက အကျင့်ကိုကျင့်တယ်၊ လမ်းဆုံးအောင် ကျ
င့်ပြီးသွားသော်လည်း ပဲ တရားထူးတရားမြတ် သူ့မှာ ရမလာဘူး။ အဲဒီ
လို ကျင့်ရလို့ စိတ်ပျက်သွားတယ်လို့ မရှိဘူး။ သတိတွေလည်း ကောင်း
တယ်၊ ဝီရိယတွေလည်း ကောင်းတယ်။ ကြိုးစားနေတာပဲ။ သို့သော် တ
ရားထူးတရားမြတ် အသိဉာဏ်ထူးတော့ ပေါ်မလာဘူးတဲ့ ။

အဲဒါနဲ့ ဒီထက် ငါထပ်ပြီးတော့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ညှင်းဆဲပြီးတော့ကြည့် လိုက်ဦးမယ်၊ လူရဲ့ ခန္ဓာကိုယ် နာနာဒုက္ခရောက်အောင်လုပ်မှ ခုနက အာခေါင်ကို အံ့ကြိတ်ပြီးတွေ လေတွေကိုချုပ်တဲ့ အကျင့် အပ္ပါဏက အ ကျင့်ကိုကျင့်တာ၊ အံ့ကြိတ်ပြီးတော့ကျင့်တာ၊ နောက် အဲဒီအကျင့်ပြီးတဲ့ အခါ နောက်အကျင့်တစ်ခု ဘာကျင့်တုန်းဆိုရင် အစာမစားဘဲနေမယ်ဆို တဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်တယ်၊ အဲဒီလို အစာမစားဘဲနေမယ်ဆိုတဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်တဲ့ အခါကျတော့ နတ်တွေက နတ်ဩဇာကို ထည့်မယ်လို့ ပြော တော့ ဘုရားအလောင်းက လက်မခံဘူး။

သို့သော် အစာဖြတ်တဲ့ အကျင့်အစား အစာလျှော့စားတဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်လိုက်တယ်၊ တစ်နေ့မှ နည်းနည်းလေး ပဲပြတ်ရည်လေး နည်းနည်း လေးသောက်တဲ့ အကျင့်ကို အဲဒီလိုအစာတွေကိုလျှော့စား လိုက်တဲ့ အခါ ကျတော့ ဘာဖြစ်သွားတုန်းဆိုရင် လူဟာ တဖြည်းဖြည်း ပိန်ကျလာလို က်တာ မျက်လုံးကြီးက အတွင်းထဲဝင်သွားသတဲ့ ၊ ဘာနဲ့ တူတုန်းဆိုလို့ ရှိရင် ရေနက်တဲ့ ရေတွင်းလိုပဲ၊ ရေတွင်းကိုကြည့်လိုက်ရင် ရေက ဟို့အ ထဲမှာ ရှိတယ်၊ မျက်လုံးကြောင်ကြောင်လေးကလည်း အတွင်းထဲရောက် သွားတယ်၊ ဟောက်ပက်ကလေးဖြစ်သွားတယ်၊ နောက် ခန္ဓာကိုယ်ကလည်း ပိန်လိုက်တာ မိုက်ကိုင်လိုက်လို့ ရှိရင် ကျောရိုးထိနေသတဲ့ နော်၊ အဲ ဒုက္ခရစရိယာကျင့်တဲ့ ပုံကြီး တွေ့ဖူးပါလိမ့်မယ်။

နောက်ဆုံး ဘယ်လောက်ထိအောင် ဆိုးရွားလာသလဲဆိုတော့ အ သားအရောင်တွေကလည်း မွဲခြောက်ခြောက်ဖြစ် လာပြီးတော့ လက်ကို ကိုင်ပြီးတော့ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ကို ကိုယ်လက်နဲ့ ပွတ်လိုက် တာနဲ့ တပြိုင် နက် အမွေးလေးတွေ ကျွတ်ကုန်တယ်နော်၊ အာဟာရဓာတ်မပြည့်စုံသ ည့် အတွက်ကြောင့် ရပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်သွားတယ်၊ အစာအာဟာရ မပြည့်စုံလို့ နေရာကထလိုက်လို့ ရှိရင် မှောက်ရက်ကြီးထိုးပြီးတော့ လဲ

သွားတယ်၊ အဲဒီလောက်ထိအောင် ဒုက္ခရောက်တယ်။

အဲဒီလို လဲသွားတဲ့ အခါကျတော့ နတ်တွေကပြောကြတယ်၊ ဟာ - ဒါ သမာပတ်ဝင်စားတာ၊ ဒါ တရားထူးတရားမြတ် ရသွားပြီနဲ့ ပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကပြောတယ်၊ တချို့ကလည်း မဟုတ်ဘူး ၊ သေသွားပြီလို့ ပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ပြောတယ်။ သို့သော် ဘုရားအလောင်းလေးက အားမရှိ လို့ မှောက်ရက်လဲကျသွားတာနော်၊ စိတ်က တစ်စက်မှ မလျှော့ဘူး၊ အဲဒီ လောက်ဖြစ်နေတာ အရေးကြီး တာက စိတ်ဓာတ်ပဲနော်၊ သူလုပ်တဲ့ အ လုပ်ကို လမ်းဆုံးအောင်လုပ်တယ်၊ တစ်စက်မှ စိတ်လျှော့တဲ့ စိတ် မရှိ ဘူး။

အဲဒီအချိန်မှာ သူ့နားမှာ ဘယ်သူတွေအနီးအပါးမှာ ရှိနေတုန်းဆို တော့ ပဉ္စဝဂ္ဂီ (၅)ဦး ရှိနေတယ်။ ပဉ္စဝဂ္ဂီ(၅)ဦးဆိုတာ တခြားဟာတွေ မ ဟုတ်ဘူး ၊ ဒီဘုရားအလောင်းလေး မွေးဖွားလာတဲ့ အခါမှာ (၅)ရက်မြောက်မှာ ပုဏ္ဏားတော်(၈)ဦးကို ဖိတ်ခေါ်ပြီးတော့ မင်းသား လေးရဲ့ ကြန်အင် လက္ခဏာကိုကိုဖတ်ခိုင်းတာလေ၊ အမည်ပေးဖို့ ဖတ်ခို င်းတဲ့ ထဲမယ် အဲဒီပုဏ္ဏား (၈)ယောက်၊ ပုဏ္ဏား (၈)ယောက်က အကြီးဆုံး သူက ဘယ်သူတုန်းလို့ ဆိုရင် ရာမ လို့ ခေါ်တယ်၊ ဒုတိယလူက ဓဇ လို့ ခေါ်တယ်၊ တတိယလူက လက္ခဏ တဲ့ စတုတ္ထက မန္တိတဲ့ ပဉ္စမက ကော ဣညတဲ့ နော်၊ ဆဋ္ဌမက ဘောဇ သတ္တမက သုယာမတဲ့ (၈)ယောက်မြောက်ကျတော့ သုဒတ္တ တဲ့ ၊ ပုဏ္ဏား (၈)ယောက်ရဲ့ နာမည် ။ အဲတော့ ပုဏ္ဏားတွေဆိုတော့ စဉ်းစားပြီးတော့ ကြည့်လိုက်ပေါ့၊ ဘုရား အလောင်းက မွေးဖွားပြီးလို့ (၅)ရက်ပဲရှိသေးတယ်၊ ပုဏ္ဏားတွေက ဗေဒ င်ဟောနိုင်တဲ့ အဆင့်ဖြစ်ပြီးလို့ ဘုရင်ရဲ့ အကြံပေးတွေဖြစ်နေပြီဆို တော့ သူတို့ အရွယ်ကို နည်းနည်းစဉ်းစား ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် သူတို့

ဟာ အသက်(၅၀)ပတ်ဝန်းကျင်တွေတော့ ရှိနေလောက်ပြီပေါ့နော်။ ဒီထက်ကြီးဖို့ ရှိတယ် ဒီထက်ငယ်ဖို့ မရှိဘူး။

ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုရင် ပုဏ္ဏားတွေက ပညာသင်တာ (၄၈)နှစ်ထိ အောင် ပညာသင်ရတာ၊ (၄၈)နှစ်အိမ်ထောင်မပြုရဘူး။ သင်ပြီးတာနဲ့ တပြိုင်နက် အဲဒီကျမှ အိမ်ထောင်ပြုချင်ပြု၊ မပြုချင်လို့ ရှိရင် တောထွက်ရဟန်းခံ၊ ဒါ သူတို့ ရဲ့ ကျင့်စဉ်ပဲပေါ့၊ သူတို့ က အဲဒီလိုလုပ်ထားတာ သူတို့ ရဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာပေါ့။

အဲတော့	ဒီပုဏ္ဏားတွေက	သူတို့
--------	---------------	--------

အသက်(၅၀)ဝန်းကျင်တွေရှိလောက်ပြီပေါ့၊ အဲဒီထဲမယ် ပုဏ္ဏား(၅)ယောက်က လက်တစ်ချောင်းတည်းပဲထောင်တယ်၊ ဘုရားပဲဖြစ်မယ်၊ ကျန်တဲ့ ပုဏ္ဏားတွေကတော့ အေး - ဘုရားရင်လည်း ဖြစ်မယ်၊ စကြာမင်းရင်လည်း ဖြစ်မယ်လို့ နှစ်ခွဟောကြတယ်။ အဲဒီ (၅)ယောက်ထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ ကောဏ္ဍည တစ်ယောက်ပဲ အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ပြီးတော့ ကျန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သေဆုံးသွားကြတယ်လို့ ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာမှာ အဲဒီလိုဆိုတယ်။

တချို့ကလည်း မဟုတ်ဘူး ။ အငယ် (၅)ယောက်ကျန်တယ်ပေါ့။ အဲဒီအငယ်(၅)ယောက် အဲဒီတော့ ဒီစာအရ အငယ်(၅)ယောက်ဆိုတော့ ပဉ္စဝဂ္ဂီ(၅)ပါးရဲ့ နာမည်က ကောဏ္ဍည တစ်ပါးပဲ ပါတယ်၊ ကျန်တာတွေကတော့ ဝပ္ပတို့ မဟာနာမ အဿဇိ ဒီနာမည်ထဲမှာ မပါဘူး။ မပါသည့်အတွက် ကြောင့် ဒီပုဏ္ဏားဗေဒင်ဟောတဲ့ ပုဏ္ဏားတွေထဲမှာ ကောဏ္ဍည တစ်ယောက်ပဲ အသက်ရှင်ကျန်ပြီး ကျန်တဲ့ လူတွေက သေသွားကြတယ် ၊ (၇)ယောက်က သေသွားတယ်၊ ဒါက ပိုယုတ္တိရှိတယ်ပေါ့နော်၊ ဘုရားလောင်းတောထွက်တဲ့ အခါမှာ သေသွားပြီ၊ သို့သော် သူတို့ ရဲ့ သားတွေကို ပြောထားခဲ့တယ်၊ ပြောထားခဲ့လို့ သူတို့ ရဲ့ သားတွေက ဝပ္ပတို့ ဘဒ္ဒိ

ယတို့ မဟာနာမတို့ အဿဇီတို့ ဟာ ကောဏ္ဍညနဲ့ အတူလိုက်ပြီးတော့ တောထွက်လာခဲ့ကြတာ။ ဘုရားအလောင်း တောမထွက်ခင်တည်းက သူတို့ က ကြိုတင်ပြီးတော့ အဲဒီဒေသကို ရောက်နှင့်နေကြပြီ။ ဘုရားအလောင်း မရောက်ခင်က ကြိုတင်ပြီး တောထွက်တယ်လို့ ဆိုပေမယ့် တခြားဗုဒ္ဓဝင်တွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘုရားအလောင်း သင်္ကန်းဝတ်သွားတာကို နောက်ကနေလိုက်ပြီး သင်္ကန်းဝတ်ကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ တောထွက်ပြီးတော့မှ နောက်မှ လိုက်ဝတ်တယ်ဆိုတာ ပိုသဘာဝကျတယ်ပေါ့။

အဲတော့ သူတို့ကလည်း ပဲ ဗုဒ္ဓဂယာပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဘုရားအလောင်းကို အကူအညီပေးရင်း ကနေ တရားအားထုတ်တယ်။ သူတို့ လည်း ပဲ စောင့်ပြီးတော့ ကြည့်ကြတယ်ပေါ့လေ။ တရားကျင့်တာကို ကူညီတဲ့ အနေနဲ့ ဘေးကနေပြီး စောင့်ကြည့်နေကြတယ်။ ဘုရားအလောင်းဟာ မှောက်ရက်လဲကျသွားပြီးတော့ အားတွေပြတ်ခါနီးမှာ သူစဉ်းစားတယ်။ ခေါင်းထဲမှာ ဘာဝင်လာလဲ ဆို ငါဒီလောက်လုပ်တာတောင်မှ အသိဉာဏ်က ထူးခြားတဲ့ အသိဉာဏ်တစ်ခုမှ ရမလာဘူး။

အဲဒီတော့ ထူးခြားတဲ့ အသိဉာဏ်ရဖို့ ရာက ဒီလမ်းမဟုတ်လောက်တော့ဘူး။ သူလျှောက်တဲ့ လမ်းဆုံးနေပြီလေ။ အစာဖြတ်ပြီးတော့ ကျင့်တဲ့ အကျင့်က ကုန်နေပြီ။ ဒုက္ကရစရိယာ ပင်ပန်းတဲ့ အကျင့်ကျင့်တာ ကုန်နေပြီ။ ဒီလမ်းနဲ့ တော့ တရားထူးတရားမြတ် မရဘူး၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို ငါ့လောက် ညှဉ်းပမ်းတာမရှိဘူး၊ အဲလောက် ညှဉ်းပမ်းရုံနဲ့ တော့ တရားထူးတရားမြတ်မရနိုင်ဘူး၊ တခြားနည်းလမ်း ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ တွေးတယ်။

ခေါင်းထဲမှာ ဘာဝင်လာတုန်းဆိုတော့ ငယ်ငယ်လေးတုန်းက

ခမည်းတော်မင်းတရား လယ်ထွန်မင်္ဂလာပြုတဲ့ အချိန်လေးမှာ သပြေပင် အောက်မှာ ထွက်လေဝင်လေလေးပေါ်မှာ အာရုံစိုက်ရင်းကနေပြီး တော့ ပထမဈာန်ရဲ့ဖူးတယ်။ သမာဓိစွမ်းအားလေးတစ်ခု ရဲ့ဖူးတယ်ပေါ့။ ဒါတွေက ဒီအရွယ်ကလေးနဲ့ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလားလို့ ဘုရားအလောင်းက လေ့ကျင့်ခဲ့တာတွေများ လှပြီ။ များ လှတဲ့ အခါကျတော့ ဆရာညွှန်ကြားချက်မရှိပေမယ့်လို့ သူ့ဘာသူ နှာခေါင်းက လေလေးကို အာရုံစိုက်ပြီးတော့ ဒီဟာလုပ်နေကျလေးက ဘဝကပါလာတဲ့ အကျင့်ကလေး ဖြစ်နိုင်တာပေါ့နော်၊ ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပြောလို့ မရဘူးပေါ့။ ကျင့်လာတဲ့ ကျင့်တွေက များ လွန်းအားကြီးတော့ ဪ - ငယ်ငယ်လေးပဲ နှာခေါင်းက လေထွက်တာလေးကို အာရုံစိုက်ရင်းကနေပြီး တော့ သမာဓိ စွမ်းအားတွေ ရသွားလိုက်တာ၊ ပထမဈာန်အဆင့်ကိုရသွားတယ်။ ကာမရုဏ်အာရုံနှင့် အကုသိုလ် တရားတွေကိုဖယ်ရှားလို့ စိတ်ထဲမှာ တည်ငြိမ်မှုလေးနဲ့ စဉ်းစားမှုလေး ကြံစည်မှုလေး ကျေနပ်မှုလေး ချမ်းသာနေမှု တည်ငြိမ်နေမှုလေးနဲ့ ပဲ ရပ်တည်နိုင်တဲ့ အနေအထားလေးကို ပြန်သတိရတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ဪ အဲဒါဟာ အသိဉာဏ်ရနိုင်တဲ့ နည်းလမ်း ဖြစ်နိုင်လောက်တယ်။ အဲဒီ လမ်းကြောင်းပဲ ငါလျှောက်မယ်ဆိုပြီး ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်လိုက်တယ်ပေါ့။ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တဲ့ မှားယွင်းတဲ့ ကျင့်စဉ်တစ်ခုကို အဲဒီအချိန်မှာ ပြောင်းပစ်လိုက်တယ်။ ဘုရားအလောင်းတွေရဲ့ ထူးခြားချက်က ဘာတုန်းဆိုရင် မှားမှန်းသိတာနဲ့ တပြိုင်နက် စွန့်လွှတ်တယ်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မစွန့်လွှတ်နိုင်ဘူး၊ ဘုရားအလောင်းတွေကျတော့ မှားပြီဆိုတာနဲ့ တပြိုင်နက် ချက်ချင်းစွန့်တယ်။ လမ်းကြောင်းပြောင်းတယ်။ လမ်းကြောင်းပြောင်းဖို့ ရာအတွက် ဒီလောက်အားနည်းနေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးနဲ့ ကျင့်ဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြန်ပြီးမျှတအောင်လုပ်ရဦးမယ်ဆိုပြီး အစာပြန်စားတယ်။ အစာပြန်စားတဲ့ အခါ စောင့်ကြည့်နေတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတွေက စိတ်ပျက်သွား ကြတယ်။

သူတို့ ခေတ်က အစွမ်းကုန်ကျင့်တာကို အာဇာနည်လို့ ယူဆတယ်နဲ့ တူတယ်။ အေး - သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားက ဒီလောက် အစွမ်းကုန်ကျင့်တာ တောင်မှ ပဲ တရားထူးတရားမြတ် မရဘူး။ အခုတော့ သူလက်လျော့လိုက်ပြီ။ အစာပြန်စားနေပြီ။ ဘယ်တော့မှ လည်း တရားထူးတရားမြတ်ရမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ တို့ ဗေဒင်တွေလည်း လွဲကုန်ပြီဆိုပြီး သူတို့ အဲဒီမှာ မနေတော့ဘူး။

ဗာရာဏသီ ဣသိပတန တောဘက်ကို ထွက်သွားကြတယ်။ ဘုရား အလောင်းဟာ တစ်ပါးတည်း ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီအခါမှ တရားထူးတရားမြတ်ရဖို့ ရာအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ခုပဲ။ မဟာဇနကဇာတ်တော်မှာ လက်ကောက်ကို တစ်ကွင်းတည်းဝတ်ထားတာနဲ့ (၂)ကွင်းဝတ်တာ ဘာကွာသလဲဆိုရင် လက်ကောက်(၂)ကွင်းဆိုရင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုတိုက်ပြီး တချွင်ချွင်မြည်တယ်။ တစ်ကွင်းတည်းဆို မြည်စရာမရှိဘူး။ အဲဒါလိုပဲ လူ(၂)ယောက်ဆိုလို့ ရှိရင် အဲဒါ စကားပြောဖော်ဖြစ်နေတယ်နော်။ စကားပြောဖော်ဖြစ်နေတော့ မလွတ်လပ်ဘူး။ တစ်ယောက်တည်း နေတော့ ပိုလွတ်လပ်တယ်။

ဘုရားလောင်းဟာ ပဉ္စဝဂ္ဂီတွေထွက်သွားလို့ သူတစ်ဦးတည်းကျန်ရစ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ စိတ်ဓာတ်ဟာ ပိုပြီးတော့ ရင့်သန်လာတယ်။ တည်ငြိမ်လာတယ်။ နောက်ဆုံးအစာပြန်စားပြီးတော့ ခုနက အာနာပါနုကျင့်စဉ်ကိုပြန်ပြီးတော့လုပ်တာ၊ ပြန်လုပ်တဲ့ အခါမှာ အတိုချုံးပြောရရင် ပထမယာမ်မှာ ဈာန် ၄ ပါးလုံးရပြီး ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်ကိုရ

တယ်၊ မဇ္ဈိမယာမ် သန်းခေါင်ယာမ်မှာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကိုရတယ်၊ အဲဒီက နေပြီးတော့ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်တစ်ခုကို ပြောင်းလိုက်တဲ့ အခါမှာ နံနက် မိုးသောက်အချိန်မှာ အာသဝက္ခယဉာဏ်ကိုရဖို့ မဂ် ၄ ပါး အဆင့်ဆင့် တက်လို့ နောက်ဆုံးမှာ အရုဏ်တက်သည် နဲ့ တပြိုင်နက် ဘုရားအဖြစ် သို့ ရောက်သွားတယ်။

ဟော ဒီလိုကျင့်ခဲ့တာ၊ အဲဒီအချိန်မှာ ခုနက ပဋိဝေဓဉာဏ်ဟာ စတင်လည်ပတ် လာပြီတဲ့ ။ ဓမ္မစက္ကဆိုတာ စလိုက်တာ၊ အမှန်တရားကို စပြီးတော့ သိရှိသွားပြီ၊ သိရှိသွားတဲ့ ဓမ္မစက္က ဆိုတဲ့ ပဋိဝေဓဉာဏ်ကြီးကို မြတ်စွာဘုရားလောင်းတော်ဟာ အဲဒီအချိန်မှာ သူရရှိသွားတာဖြစ်တယ်။ အေး- ဓမ္မစက္ကရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ ပဋိဝေဓဉာဏ်နဲ့ ဒေသနာဉာဏ် ၂ ခုကိုခေါ်တယ်။ အဲဒီတော့ အခု ပဋိဝေဓဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်ဟောခဲ့တဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကျင့်စဉ်အတိုင်း ဘုန်းကြီးတို့ ရှင်းပြခဲ့ပြီ ၊ နောက် တရားပွဲကျတော့မှ ပဋိဝေဓဉာဏ်ဖြစ်ပုံနဲ့ ဓမ္မစက္ကကို အသေးစိတ်ရှင်းလင်းပြီး ဟောကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ သန္တာန်မှာ ဒေသနာဉာဏ်လို့ ဆိုတဲ့ ဓမ္မစက္က စတင်ဖြစ်ပေါ်ပုံဟာ အခုလို ကြိုးပမ်းအားထုတ်လို့ ဖြစ်လာတာဖြစ်တယ်၊ သာမန်အားဖြင့် ဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘူး ၊ အလွန်ကြိုးစားအားထုတ်ရတယ်ဆိုတာ ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ သဘောကျပြီးတို့ တတွေလည်း ကြိုးစားအားထုတ်မှ သာလျှင် တရားထူး တရားမြတ်ဆိုတာ ရနိုင်တယ်လို့ ဆိုတဲ့ အသိတရား အသိတရားရှိပြီး တရားထူး တရားမြတ် ရလိုတဲ့ ဆန္ဒ၊ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်အားထုတ်မှု ဝီရိယတို့ ဖြင့် တရားထူး တရားမြတ်ရအောင် ကိုယ်စီကိုယ်၎င်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်နိုင်ကြ ပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု
